

[Øllgaard.]

udvalg. Der kan være det spørgsmål, om de højeste lånebeløb, der er nævnt i forslaget, lige akkurat er de rigtige. Jeg tror i hovedsagen, de er det, men derfor kan der måske alligevel godt være grund til at drøfte dem i udvalget.

Spørgsmålet om renten blev behandlet under det foregående lovforslag og hører jo ikke ind under det her foreliggende, så det skal jeg lade ligge.

Så er der spørgsmålet, om grænsen skal være 110 eller 120 pct. Det er jo også et skøn. Jeg vil se sådan på det, at de 110 pct. måske nok er lovlig lidt. Det er stadig disse unge landmænd, jeg har i tankerne, disse driftige folk, som har fået ejendom købt nu, og som gerne vil have deres værksteder, deres stalde, rationaliseret, men mangler likvid kapital dertil; det var måske en fordel, hvis man kun havde een procentsats, lad os sige 120 pct., så man lettede administrationen for disse dispensationshistorier. Men det er jo endelig også et spørgsmål, man kan tage frem i udvalget. Vi er enige med Indbrugsministeren i — jeg går ud fra, at det er landbrugsministerens mening —, at man skal gøre administrationen så enkel og så billig som muligt; det er derfor, den højtærede minister har lagt det hen til grundforbedringsudvalgene, som har et vist apparat bygget op og har en vis træning i disse ting. Jeg er ganske enig med ministeren i, at det vil være det enkleste og formentlig også det billigste.

Der står i § 4, stk. 1, at ved indsendelse af andragender om lån skal der medfølge overslag og for ajlebeholderes, møddingsteders og ensilagebeholderes vedkommende tillige en arbejdstegning. Det er formentlig lige så nødvendigt at sende arbejdstegning med, forsåvidt det kan lade sig gøre, når det drejer sig om stalde, navnlig nye stalde; men det er jo en detail. Med hensyn til ensilagebeholdere er bestemmelserne de samme som dem, der står i den gældende lov, og det er meget fornuftigt, at andragerne henvises til at henvende sig til en landbrugskonsulent for at blive vejledt om anlæggets størrelse, benyttelse o. s. v.

I § 4, stk. 3, står der, at grundforbedringsudvalgene i det omfang, det skønnes nødvendigt, kan tilkalde bygningskyndig assistance. Jeg tror ganske afgjort, det bliver nødvendigt, og her vil jeg gøre den bemærkning, at vi havde jo en bygningsreparationslov i begyndelsen af 1940'erne, som virkede meget stærkt i nogle år, og det kan vel ikke nægtes, at hvis man dengang havde haft lidt mere bygningskyndig vejledning,

var disse penge måske sommetider blevet anvendt lidt mere fornuftigt. Nu er der sket meget siden begyndelsen af 1940'erne på dette område; landbrugets organisationer og mange andre faktorer har arbejdet meget stærkt med disse landbrugsbygnings-spørgsmål og har skabt et oplysnings- og vejledningsapparat derude, som virker meget godt og stærkt gennem bygningskonsulenter og på forskellig anden måde. Jeg ville være meget glad, hvis man inddrog disse bygningskonsulenter i det, der her skal foregå. De er vant til at tale med landmændene, vejlede dem og være i kontakt med dem. Det, det drejer sig om for alle os, som har interesse for disse ting, er at få så meget ud af pengene som vel muligt. Vi kan drøfte dette i udvalget; det er muligt, at det skal stå, ikke i selve loven, men i betænkningen, at rigsdagen er interesseret i at inddrage disse udmærkede dygtige mennesker i dette foretagende.

Med hensyn til frugtlagre er der jo kun tale om fællesfrugtlagre. Jeg har et ønske her, nemlig at der, ligesom tilfældet er med hensyn til kartoffellagre, bliver givet adgang til, at også private personer, enkeltpersoner, kan få del i lånemulighederne. Men iøvrigt mener vi, det er meget betimeligt, at man har taget disse frugtlagre med ind under denne lovgivning.

Med hensyn til kartoffellagre og sorteringsanlæg anser vi det også for meget vigtigt, at der bliver givet lånemuligheder til at starte disse fortrinlige virksomheder på de steder, hvor landmændene slutter sig sammen om at få dem lavet. Det samme gælder gartnerivirksomheder; vi er også meget tilfredse med, at de kommer under denne lovgivning. Jeg vil blot en bemærkning angående det, der står tilsidst i § 9 om, at lånene skal sikres mod betryggende panteret i den pågældende gartneriejendom. Jeg ville have foretrukket — og jeg vil gerne nævne den tanke her — at få faste lånegrænser også på dette område, hvis det kan lade sig gøre. Vi har den opfattelse, at rigsdagen skal skrive så meget som muligt af det, det drejer sig om, i selve loven, så der bliver så lidt overladt til administrationen som vel muligt. Det er ud fra den betragtning, jeg har gjort disse bemærkninger angående lånegrænserne for gartnerier.

Derefter har jeg kun een bemærkning tilbage, nemlig angående § 11. Jeg ville ikke have bebrejdet den højtærede landbrugsminister, om han havde ladet denne paragraf udgå. Jeg er ikke rigtig i stand til at forstå motiveringen for, at den skal